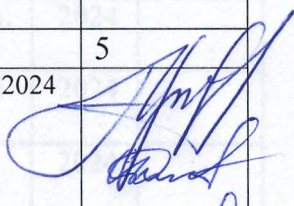
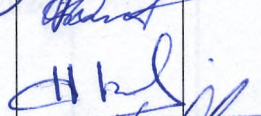

IMSP Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Depistarea, comunicarea cazurilor de fraudă și corupție în cadrul IMSP SCM „Gheorghe Paladi”
---	--

SUMAR

- LISTA RESPONSABILITĂȚILOR
- LISTA DE DIFUZARE A PROCEDURII
- DOMENIUL DE APLICARE A PROCEDURII OPERAȚIONALE
- DOCUMENTELE DE REFERINȚĂ APLICABILE
- RESPONSABILITĂȚI
- DESCRIEREA PROCEDURII OPERAȚIONALE

I. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea procedurii operaționale

	Elemente privind responsabilii/Operațiunea	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.1	Elaborat	Ion Arteni Domnica Colța Alexandru Răileanu	Președintele Consiliului Calității. Jurisconsult	25.19.2024	
1.2	Verificat	Ion Arteni Dorina Rotaru (președinte)	Președintele Consiliului Calității. Comitetul elaborării și controlul implementării PCI	23.10.2024	
1.3	Aprobat	Vasile Guzun	Director interimar	2024	

II. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale

	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției	
	1	2	3	4	
2.1	Ediția 1	X	X	2024	2025

III. Lista de difuzare a procedurii

	Scopul difuzării	Nr.de exemplare	Compartiment denumirea secției	Funcția	Nume și Prenume	Data primirii	Semnătura
1	2	3	4	5	6	7	8

3.1	Aplicare	1	Administrația	Vicedirector managemen tul calității	I. Arteni	2024	
3.2	Aplicare	1	Administrația	Vicedirector medical	Iu. Țugui	2024	
	Aplicare	1	Administrația	Vicedirector	O. Potacevski	2024	
3.3	Aplicare	1	Administrația	Șef departament neonatal- pediatric	D. Rotaru	2024	
3.4	Aplicare	1	Administrația		A.Școlnic	2024	
3.5	Aplicare	1	Administrația	jurisconsult	D. Colța Al. Răileanu	2024	
3.6	Aplicare	1	Administrația	Șef cancelarie	A. Coșcodan	2024	
3.7	Aplicare	1	Administrația	Secretar- dactilograf	E. Obadă	2024	
3.8	Aplicare	1	Depozit bunuri materiale, OMVSD	Șef depozit	N.Postolache	2024	
3.9	Aplicare	1	Depozit dezinfectanți	Șef s/steri- lizare	Gorincioi A.	2024	
3.10	Aplicare	1	Farmacia	Șef farmacie	Potacevski L.	2024	
3.11	Aplicare	1	Secția Îngrijire, Recuperare și Supraveghere neonatală a prematurilor	Șef secție	Nina Bucătaru	2024	
3.12	Aplicare	1	Secția patologia nou-născuți	Șef secție	Tatiana Iurcu	2024	
3.13	Aplicare	1	Secția neurologie copii	Șef secție	Iulia Gavrilița	2024	
3.14	Aplicare	1	Secția Reabilitarea și Recuperarea Sănătății	Șef secție	Ina Sărățeanu	2024	
3.15	Aplicare	1	Secția terapie nr. 1	Șef secție	Angela Budu	2024	
3.16	Aplicare	1	Secția terapie nr.2	Șef secție	Zinaida Lazovschi	2024	
3.17	Aplicare	1	Secția terapie nr. 3	Șef secție	Larisa Carlova	2024	
3.18	Aplicare	1	Secția chirurgie aseptica	Șef secție	Marian Pîrțu	2024	
3.19	Aplicare	1	Secția chirurgie septica	Șef secție	Mihai Sîrbu	2024	
3.20	Aplicare	1	Secția Anestezie și Terapie Intensivă	Șef secție	Ghenadie Severin	2024	
3.21	Aplicare	1	UPU somatică	Șef secție	Victor Prilipco	2024	
3.22	Aplicare	1	Secția ginecologie	Șef secție	Iurie Pungă	2024	

			septică				
3.23	Aplicare	1	Secția ginecologie aseptică nr. 1	Şef secție	Gheorghe Găină	2024	
3.24	Aplicare	1	Secția ginecologie aseptică nr. 2	Şef secție	Natalia Prodan	2024	
3.25	Aplicare	1	Secția obstetricală nr. 1	Şef secție	Liviu Sărăteanu	2024	
3.26	Aplicare	1	Secția obstetricală nr. 2	Şef secție	Stela Dodu	2024	
3.27	Aplicare	1	Secția patologia sarcinii	Şef secție	Violrelia Grosu	2024	
3.28	Aplicare	1	UPU CP	Şef secție	Cornelia Sîrbu	2024	
3.29	Aplicare	1	Reanimare nou-născuți nr. 1	Şef secție	Vadim Levcă	2024	
3.30	Aplicare	1	Reanimare nou-născuți nr. 2	Şef secție	Mariana Pasecinic	2024	
3.31	Aplicare	1	Secția endocrinologie	Şef secție	Hadji Elena	2024	
3.32	Aplicare	1	Secția cardiologie	Şef secție	Sapojnic Nadejda	2024	
3.33	Aplicare	1	Cabinet diagnostica funcțională	Şef secție	Cibotenco Tatiana	2024	
3.34	Aplicare	1	Radiologia	Şef secție	Mursa Iuliana	2024	
3.34	Aplicare	1	Bloc.oper.chirur.-ginecologic	Şef secție	Pîrțu Marian	2024	
3.35	Aplicare	1	Bloc operator obstetrical-ginecologic	Şef secție	Golub Viorica	2024	
3.36	Aplicare	1	Laborator bacteriologic	Şef laborator	Furtună Viorica	2024	
3.37	Aplicare	1	Laborator clinico-biochimic	Şef laborator	Briceag Elena	2024	
3.38	Aplicare	1	Reabilitare medicală și medicina fizică	Şef secție	Obor Silvia	2024	
3.39	Aplicare	1	Cabinet transfuzia singelui	Şef secție	Bobuțac Dona	2024	
3.40	Aplicare	1	Cabinet de endoscopie	Şef secție	Șcureac Andrei	2024	
3.41	Aplicare	1	Cabinet imagistică	Şef secție	Nichitin Egor	2024	
3.42	Aplicare	1	Secția consultativă	Şef secție	Șișcanu Dumitru	2024	
3.43	Aplicare	1	Secția anatomie patologică	Şef secție	Măriței Tatiana	2024	
3.44	Aplicare	1	Secția bioinginerie medicală	Şef secție	Nastasiu Anastasia	2024	
3.45	Aplicare	1	Contabilitatea	Şef secție	Terenti Elena	2024	

3.46	Aplicare	1	Secția economico-financiară	Şef secție	Danieliuc Angela	2024	
3.47	Aplicare	1	Specialist în achiziții publice	Şef secție	Meteoglo Victoria	2024	
3.48	Aplicare	1	Secția resurse umane	Şef secție	Ganea Iulia	2024	
3.49	Aplicare	1	Serviciul TI	Şef secție	Pivtorac Anton	2024	
3.50	Aplicare	1	Secția informatică și statistică medicală	Şef secție	Cuşmir Ludmila	2024	
3.51	Aplicare	1	Garajul	Şef secție	Untilă Mihai	2024	

IV. Scopul

1. Dezvoltarea integrității, responsabilității, transparenței și a rezistenței angajaților instituției față de riscurile de corupție.
2. Crearea unui mediu instituțional intern, care să defavorizeze inhibarea fraudei și corupției prin responsabilizarea întregului personal al instituției și de a contribui sporirea gradului de conștientizare a riscurilor și a consecințelor de fraudă și anticorupție.

V. Date generale

3. Raportarea cazurilor de fraudă sau a suspiciunilor de acte de corupție este esențială pentru a asigura transparența, integritatea și răspunderea în cadrul IMSP Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”. Protejarea integrității și siguranței pacienților, precum și asigurarea respectării legislației și a eticii profesionale.
4. Asigurarea unui proces decizional receptiv la toate nivelurile, precum și protejarea libertăților fundamentale în conformitate cu legislația națională și acordurilor internaționale.
5. Politica antifraudă și anticorupție conține calificări, prin care angajaților IMSP Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi” le este interzisă orice activitate ilegală sau fraudă în beneficiul personal sau al spitalului obținut ilegal sau imoral precum și oferirea unui mediu adecvat angajaților și persoanelor din exterior de a raporta/comunica problemele suspecte cu comportament fraudulos, corupt, infracțional și asigurarea că activitățile frauduloase suspectate vor fi pe deplin investigate.
6. Măsurile prevăzute urmează să contribuie la consolidarea și amplificarea activităților de control intern managerial, care să ajute la detectarea și prevenirea fraudei și a altor activități ilegale desfășurate în detrimentul intereselor financiare, patrimoniale și de imagine a IMSP Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi” și intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege.

VI. Domeniul de aplicare a procedurii operaționale

7. Prevederile prezentei proceduri se aplică fraudelor sau suspiciunilor de fraudă, care implică angajații IMSP Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”.
8. Activitatea de investigare a fraudei/suspiciunii de fraudă va fi efectuată indiferent de subdiviziune poziția/postul ocupat, de circumstanțe.
9. Această procedură se aplică tuturor angajaților din cadrul IMSP Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi” (inclusiv medici, asistente, personal administrativ), și altor colaboratori din cadrul instituției.

VII. Documentele de referință

10. Legea nr. 82 din 25.05.2017 „Privind integritatea”.
11. Ordinul MS nr. 618 din 17.06.2024 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”.
12. Ordinul MS nr. 426 din 06.06.2017 „Cu privire la aprobarea procedurii operaționale privind elaborarea procedurilor”.
13. Ordinul spitalului nr. 101 din 01.08.2019 „Cu privire la elaborarea procedurii operaționale”.

VIII. Definiții:

14. **Fraudă** – act ilegal caracterizat prin înșelătorie, disimulare sau trădare a încrederii, comis de o persoană sau entitate publică în scopul obținerii de mijloace bănești, bunuri/valori sau servicii ori al eschivării de la efectuarea plăților, pentru a-și asigura un avantaj personal ori în afaceri.
15. **Corupție** – fapta ilegală care afectează exercitarea normală a funcției și care constă fie în folosirea de către subșetul actelor de corupție sau al faptelor de comportament corecțional al funcției sale pentru solicitarea, primirea ori acceptarea, direct sau indirect, pentru sine sau pentru o altă persoană, a unor foloase materialelor a unu avantaj necuvenit fie în promisiunea, oferirea sau acordare ilegală a unor asemenea foloase ori avantaje necuvenite subiecților actelor de corupție. Oferirea, primirea, sau solicitarea de mită ori alte beneficii în schimbul unor favoruri, influențe sau privilegii în exercitarea atribuțiilor medicale.
16. **Abuz de putere sau abuz de serviciu** – folosirea intenționată de către o persoană a situației de serviciu, în interes material ori alte interese personale, care a cauzat daune intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice ori juridice.
17. **Acte conexe corupției** – acțiuni săvârșite în legătură directă cu actele de corupție; abuzul de putere sau abuzul de serviciu; excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu; legalizarea

veniturilor obținute din acte de corupție; însușirea de bunuri; cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere; distrugerea sau deteriorarea de bunuri; protecționismul; falsul de acte publice; falsul în documente contabile.

18. **Conflict de interese** – conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute în interesele persoanelor prevăzute în art. 3 din Legea nr. 16-XVI din 15.02.2008, în calitatea lor de persoane private cu privire la conflictul de interese, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilitățile ce le revin conform legii.
19. **Delapidare** – însușirea ilegală a bunurilor altor persoane sau ale statului, încredințate în administrare pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu.
20. **Exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu** – săvârșirea de către o persoană a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, care au cauzat prejudiciu intereselor publice sau drepturilor și intereselor publice ori drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice sau juridice.
21. **Factor de risc** – circumstanță de orice gen care permite, încurajează, provoacă apariția fraudelor și a manifestărilor de corupție în cadrul entității publice sau care le perpetuează.
22. **Factor de risc de fraudă** – evenimente sau condiții care indică o stimulare ori o presiune de a comite o fraudă sau care oferă oportunitatea de a comite o fraudă.
23. **Falsul în acte publice** – înscrierea de către o persoană în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese materiale.
24. **Falsul în documente contabile** – întocmirea sau utilizarea facturi ori a oricărui alt document sau înscris contabil care conține informații false, precum și omisiunea cu rea voință a contabilizării unei plăți, săvârșite în scopul disimilării sau tănuirii unor acte de corupție.
25. **Fraudă internă** – fraudă comisă de angajații IMSP SCM „Gheorghe Paladi”, cât și fraudă comisă de angajații care lucrează împreună cu complicități externe.
26. **Fraudă externă** – fraudă comisă de autorii externi.
27. **Factorii de apariție a riscului de fraudă** - evenimente sau condiții care implică stimulente sau presiuni financiare de a comite o fraudă.
28. **Infracțiune** – faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsa penală.
29. **Integritate instituțională** – integritatea profesională a tuturor agenților publici din cadrul entității publice, cultivată, controlată și consolidată de către conducătorul entității publice, precum și toleranța zero la incidentele de integritate admise de agenții publici.
30. **Integritate profesională** – capacitate a agentului public de a-și desfășura activitatea profesională în mod etic, liber de influență necorespunzătoare și manifestări de corupție, cu respectarea interesului public, a supremației Constituției Republicii Moldova și a legi

31. **Neglijență în serviciu** – neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, cauzând daune intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, indiferent de scop.

31. Fapte care pot face obiectul unei sesizări de fraudă și corupție - reprezintă infracțiuni și contravenții, săvârșite în sectorul public și în cel privat, a căror sancționare este prevăzută de Codul penal și Codul contravențional.

Sînt infracțiuni următoarele fapte de corupție:

- a) coruperea activă;
- b) darea de mită;
- c) coruperea pasivă;
- e) luarea de mită;
- f) primirea unei remunerații ilicite pentru îndeplinirea lucrărilor legate de deservirea populației;
- g) traficul de influență;
- h) manipularea unui eveniment etc.;

IX. Canale de raportare

32. Pentru a facilita raportarea rapidă și confidențială a suspiciunilor de fraudă și corupție, instituția medicală indică următoarele canale:

- Linia națională anticorupție a Centrului Național Anticorupție **0-800-55555** -apel gratuit, linia telefonică activă 24/24, 7 zile pe săptămână, angajații instituției pot sesiza CNA despre cazurile de corupție, sau suspecție de fraudă și corupție.

X. Responsabilități

33. Lucrătorii medicali cât și alți angajați ai IMSP SCM „Gheorghe Paladi”, care au aflat despre comiterea unor fapte de fraudă sau corupție săvârșite de alți angajați, lucrători medicali, conducător și adjuncții conducătorului instituției sunt în drept să facă o dezvăluire privind faptele de fraudă și corupție.

34. Angajații au obligația de a raporta orice comportament suspect care poate indica fraudă sau corupție.

35. Responsabilitatea pentru constatarea și examinarea manifestărilor de corupție revine Centrului Național Anticorupție,

XI. Descrierea procedurii operaționale

36. Procedură Operațională de Raportare a Cazurilor înregistrate sau Suspiciunilor de Fraudă și Actelor de Corupție este un document formalizat care stabilește pașii necesari pentru identificarea, raportarea și gestionarea acestor tipuri de incidente. O astfel de procedură este esențială pentru a asigura transparența, responsabilitatea și integritatea în cadrul IMSP SCM „Gheorghe Paladi”.
37. Lucrătorii medicali cât și alți angajați ai IMSP SCM “Gheorghe Paladi”, care au aflat despre comiterea unor fapte de fraudă sau corupție săvârșite de alți angajați, lucrători medicali, conducător și adjuncții conducătorului instituției sunt în drept să facă o dezvăluire a practicilor ilegale, care întrunește condițiile necesare ce se consideră fraudă sau corupție.
38. Dezvăluirea faptelor de fraudă sau/și corupție se depune sau se comunică către Centrul Național Anticorupție.

XII. Monitorizare și raportare periodică

39. Se vor analiza tendințele și se va face o revizuire continuă a măsurilor de prevenire a fraudei și corupției în cadrul instituției.